

Za »Kmetijski list« slovenski kmetijski narod ni narod poštenjakov in korenjakov, marveč narod plašljivcev in slabičev, katoliška Cerkev pa je velika strašilnica, ki plaši svoje uboge vernike s hudičev in s cvrenjem na raznju na onem svetu. Še več! Cerkev mu je velika barantavka z grehi. »Ti daj SLS svoj glas pri volitvah, jaz ti pa odpustim grehe«: takšna je po besedah samostojno-kmetijskega glasila katoliška Cerkev.

»Kmetijski list« je s tem pisanjem zopet dokazal, da je do zadnje niti svojega bistva prešinjen z lažnjivim svobodomiselnostjo in s strupenim nasprotstvom proti katoliški Cerkvi. Ljudje, ki se upajo Cerkev tako sramotiti in grditi, niso katoličani, tudi kristjani ne.

Kolovodje radičevizma med Slovenci naj bodo prepričani, da bodo to sramotenje slovenskega kmetijskega ljudstva in katoliške Cerkve pri prihodnjih volitvah drago plačali. Ne vemo, ali jih bo na onem svetu hudič na raznju cvrl, in tega jim tudi ne želimo. Ne bo pa izostala kazen za njihovo predrzno zaničevanje slovenskega kmetijskega ljudstva in katoliške Cerkve. Ta kazen bo v tem, da jih bodo volitve kakor na raznju sevrle, da jih ne bo ostalo — nič več!

Volitve v trgovsko in obrtno zbornico.

Za dan 30. oktobra t. l. so razpisane volitve v trgovsko in obrtno zbornico v Ljubljani. To je stanovska zbornica za trgovce, obrtnike in tovarnarje. Do zdaj so mislili naši politični nasprotniki, da je ta zbornica kraj, kjer smejo le oni govoriti. Na prave zastopnike trgovcev in obrtnikov pa se niso ozirali. Temu je bilo krivo posebno to, ker so trgovci in obrtniki preveč zaupali demokratom in jim pustili, da so delali, kar so hoteli.

Kmet priznava, da mu je obrtnik in trgovec potreben. Obrtnik in trgovec pa tudi ve, da je njegovo blagostanje odvisno od tega, v kakšnem razmerju je s kmetom. Večinoma so obrtniki in trgovci toliko uvidevni, da se res smatrajo in tudi postopajo kot prijatelji kmeta in gledajo na to, da ga ne odirajo in ne goljufajo. Zato vlada na splošno v tem oziru mir med temi stanovi. Napačnega mnenja pa so oni obrtniki in trgovci, ki mislijo, da jim je na prosto dano izkoristiti kmeta. Kjer se to godi, tam si kmetje znajo kmalu pomagati. Najbolje pa je, da tega nikjer ne bi bilo treba.

Kakor v gospodarskem oziru, tako pa hoče naš kmet, da med temi stanovi vlada tudi političen mir in soglasje. Saj tudi obrtnik in trgovec ima iste težave in iste skrbi v političnem oziru kot kmet in zato je potrebno, da se obrtniki in trgovci pridružijo kmetu političnemu stališču.

SLS noče stanovskega boja kmeta zoper druge stanovce, kakor to dela radičevska in socijalistična stranka, ampak hoče medsebojno razumevanje in mirno soživljenje vseh stanov, ki so drug drugemu potrebni. Zato združuje SLS v svojem krogu največ kmetov in zastopnikov drugih stanov, posebno obrtnikov. Kljub temu pa moramo reči, da so pa nekateri trgovci in obrtniki, ki iz nam neznanih vzrokov niso še pristopili v naš krog in se družijo s tistimi, ki so nasprotniki našega kmeta in našega naroda sploh. Tem trgovcem in obrtnikom priporočamo danes: Čas je tu, da tudi vi obrnete hrbet SDS stranki, ki je največ škodovala tudi vašim gospodarskim interesom! SDS je gospodarska pijavka Slovenije in je svoje požrešno žrelo nastavila tudi na trgovce in obrtnike. Vi imate zdaj moč, da to pijavko odstavite, da vam ne bo pila še dalje gospodarske moči! Zdaj je čas, da se pokažete tudi vi, da soglašate z večino svojega naroda, da ste tudi vi vsi v krogu SLS. Ako se ne doseže preje sporazum za miren nastop, tedaj bodo volitve in tedaj bo ura, v kateri se odločite za pravo in to je za kandidatsko listo SLS. Do tedaj pa se pobrigajte, ali ste v volilnem imeniku, ker čas za popravilo traja le samo do 8. oktobra!

Na Mutsuhito Dsainovem obrazu je zaigral oni značilni Budha-smeh.

— Hvaležen sem g. profesorju Brinkley, katerega bistroumnost je v nove smeri naravnala mojega blodečega duha, — se je priklonil. — In po osebi g. profesorja Brinkley sem hvaležen tudi Ameriki! Imel bi jo za svoj drugo domovino, ako ne bi bil Japonec . . .

Overton je zbočil levo obrv in je tako gledal tovariša. Leta sem sta delala skupaj v delavnici profesorja Brinkley in sta bila oba najznamenitejša asistenta na univerzi v San Francisku: »bela bistroumnost« in »rumena bistroumnost« kakor ju je imenoval profesor Brinkley, nista mogla postati prijatelja, ker sta v resnici drug drugega omalovaževala, dasi sta spoštovala in često občudovala velikanski duhovitost drug druga. Eden kemik, drugi fizik. Ponos znanstva. Veliki duhovi se razumejo, toda sovražijo se. Razen tega je eden bel, drugi rumen. Tudi sedaj se gledata, kakor napeto opazujeta medsebojne gibe zmagovite Amerike in prodirajoča Japonska . . .

— Vi Japonci ste zelo uslužni — se je zaničljivo smejal Overton.

— Uslužnost je za vsakega obvezna.

— Razen tega tudi zelo pridni.

— Da, Japonec je kakor kak velik ulj. Leto za letom izpusti roje in vračajoča se mladina prinaša svoj dar v deželo šrešenj: nasrkano kulturo . . .

— In v resnici mislite, da Amerika zaostane v svetovnem boju obih plemen?

Zavesa na vratih sosedne sobe se je zganila in prikazal se je smehljajoči obraz profesorja Brinkley.

— Zopet politizirata? — je vstopil prijateljsko. —

Znanstveniku pripada preiskovalna cevka, pravniku zakonik, diplomatu pa očitki zgodovine. Gospoda, kaj je novega?

Overton je skomizgnil z ramo.

— Končal sem, — je spoštljivo rekel mali Japonec.

Profesor Brinkley se je nagnil nad goste vrste formul in jih je pregledal. Na razumnem obrazu se je odražalo veliko iznenadenje. Nervozno je gladił dolgo, sivo brado, potem pa je odložil svinčnik.

Da bomo nasprotnike poznali.

»Ljudje ne smejo biti preveč pametni.«

Naši demokrati sedaj vpijejo, češ, da se šole krčijo, ko ima naše ljudstvo itak premalo izobrazbe. Pravijo, da to delamo mi, ker hočemo doseči, da ljudje ne bodo preveč pametni! Naši ljudje so pa že toliko pametni, da vedo, kje in kake šole so potrebne! Tako so demokrati napravili v okolici Ljubljane okrog 30 takih razredov, kjer je bilo po 5 učencev, samo da so svoje ljudi, Sokole in orjunaše, imeli blizu Ljubljane. Res smo napravili, da so se te šole ukinile in razredi združili, učitelji pa poslali tje, kjer je bilo kaj dela. Enako so hoteli potem tudi pri nas vse polno novih razredov vpeljati. Tudi v tem oziru se jim ni posrečilo. Dejstvo je tudi, da vedno več ljudi študira, vse hoče le v pisarne, za ostale stanove pa primanjkuje delovnih moči. Najbolj potrebna je gotovo srednja šola — gimnazija, iz katere pridejo potem duhovniki, zdravniki, sodniki, profesorji itd. Toda ravno nad te šole so se demokrati spravili, to pa posebno zavoljo tega, ker v te latinske šole pošilja kmet svoje sinove. Ko so sedaj hoteli ukiniti mariborsko gimnazijo na podlagi poročil, ki sta jih svojčas predlagala demokratska zaupnika na velikem županstvu, smo dvignili svoj protest v Beogradu, demokratski poslanec Pivko pa je protestiral v Mariboru, kjer ga nihče ni poslušal, ki ima moč, kaj izpremeniti. Oblasni odbor pa je sklenil, da za letos vzdržuje V. razred, ako bi se istinito uknil, kar pa se ne bo zgodilo. Tako mi delamo za šolstvo. Ljudje so dosti pametni, da bodo demokrate in njihovo klevetanje spoznali.

Dve fronti.

Demokrati pišejo, da sta sedaj v političnem življenju dve fronti. Na eni fronti so demokrati pa radičevci, pa ne vemo še kdo vse; na drugi strani pa radikali. Do zdaj smo mi Slovenci pod zastavo SLS tvorili tretjo fronto, zoper katero so vodili demokrati tako svoje zaveznice kot tudi radikale. Zdaj pa se je tretja fronta združila z drugo, radikalno fronto v skupen nastop proti demokratsko-radičevski fronti. Res, zdaj sta dve fronti, zato je demokrate strah in vpijejo, kak zločin smo storili, ko smo šli z radikali v vlado zoper njihovo fronto. Le naprej, do končne zmage!

»Še 100.000 kmetov je . . .«

tako vzdihuje Prepeluh, da je še tako velika množica kmetov, ki ni volila radičevcev v Sloveniji. In dalje pravi, da teh 100.000 kmetov ne zna brati in ne zna misliti. Lep poklon »kmetškega voditelja« slovenskim kmetom, ki so po svoji izobrazbi daleč poznani. Po mnenju radičevcev pa niso niti pismeni. Drugič bodo morali še Kranjci tako voliti kot smo mi Štajerci, da ne bo nobenega radičevca več, potem bomo dovolj — pismeni!

Ko pomagamo — nas psujejo!

Naš minister dr. Gosar je predlagal nujno odpomoč vsem onim, ki so trpeli radi raznih ujm, in ministrski svet je sklenil na njegov predlog, da se bo ta pomoč tudi res nudila. Pravilno pa je, da se ne bode delilo denarja, ker se pri tem navadno ne postopa čisto pravilno, ampak da se bo dala ljudem prilika, da bodo dobro zaslužili, da pa se jim davčno breme olajša. Tam, kjer so nastopale povodnji, se bodo hudourniki in potoki zagradili. S tem bodo ljudje zaslužili in se bo povodenj v bodoče preprečila. In drugod, kjer nastopa suša, se bodo izpeljavali kanali od rek in potokov, se bodo gradili veliki vodovodi. Če damo danes samo denar, pa naj bode vsako leto povodenj ali suša, bomo vsako leto dajali denar in bomo vsi vedno večji reveži. Za to naše delo pa nas nasprotniki psujejo, češ, da ljudem ne pomagamo. Bolje je, če človeku pomagaš sezidati hišo, kot pa ga vzameš samo en večer pod streho!

— Živijo, sinko . . . Vi bodele vršili še velika dela! — je z velikim veseljem stresel Mutsuhito Dsainovo roko. — Prav! Prihodnji teden priredim zabavni večer. Čas je, da hčer vpeljem v družbo. Gospoda, upam, da bom imel čast . . .

II.

Imenitni vozovi in avtomobili so drveli proti palači. Gostje so se že zbirali. Pred vrata je topotal tudi Mutsuhito Dsainov enovprežni voz. Mladi japonski fizik je prevzel stopil v vežo s palmastimi zavesami in se je skromno podal med dvema vrstama priklanjajočega se služabništva v nadstropje, odkoder je mehko in fino prihajal skozi preprogasta vrata ženski smeh.

— Mr. Mutsuhito Dsain! — je javil vratar.

Sto oči se je zapičilo v njega . . . Zmeden in negotovo je stal v žarki svetlobi luči. Snežnobe roke se bliščijo, dragi kamni iskrijo nalik pomanjšanim zvezdam, salonska obleka, uniforma, ljudje, ki jih ni nikdar videl, obrzi, ki niso taki kot njegov . . . Skromno in ponižno se je priklanjal na desno in levo; mučil se je kakor rumeni žužek na vodni gladini rdečecvetličnega potoka . . .

— Mutsuhito! — mu je prišel profesor nasproti s prijazno preprostostjo. — Ravno o vas sem govoril družbi. No, pridite, da vas predstavim . . .

In je peljal s seboj rumenega možička, da ga predstavi krasotam gornjih desetisočev. Tu blešči ognjeno, črno oko, tam se ozira na njega hrepeneče, plavo oko in on mora stati tam v ognju radovednih, vprašujočih oči, ki izražajo priznanje ali omalovaževanje. Iz fino oblikanih ust se prikrade izživajoči smehljaj, tihe pripombe zavzenijo za njim, ko pod vodo se potaplja glas zvona. Koliko ljudi! Vsak je drugačen in vsi enaki. Gibi so pretehtani in vlnudni, smeh je tudi enak, morda je ista tudi bol, ki jo zakriva maska smeha . . . O, koliko bolje je v laboratoriju, kjer so mu retorte, soli in podstavki sami dobri prijatelji. Kjer lahko mirno in skrbno dela poizkuse in se mu ni treba priklanjati pred muhastimi krasoticami, neumnimi diplomati in brezdusnimi bankirji . . .

Zagledal je Overtona. Pod vznožjem odra je stal in zabaval krasno damo. Ljubo mu je bilo, da vidi razen profe-

Nasprotniki tudi sedaj delujejo.

Mnogi naši mislijo, da je zdaj po volitvah političen — mir. Res ni tako burnih shodov, ali na tihem se vendar veliko dela. Kot svojo najvažnejšo nalogo so si nasprotniki zastavili to, da razširijo svoje časopise. V tem oziru so bili nasprotniki bolj delavni kot mi! Pa za naprej tudi to ne sme biti! Tudi naši ljudje bodo gledali na to, da se naše časopise do skrajnosti razširi, nasprotno pa da — sploh izgine!

Mariborski okrajni zastop za gospodarski napredek okraja.

Mirno lahko zapišemo trditev, da mariborski okrajni zastop, kar se tiče delavnosti, prednjači vsem okrajnim zastopom na Štajerskem. To dokazuje delovni načrt, katerega si je začrtal na svoji seji dne 26. septembra. Najprvo je zboroval ožji odbor okrajnega odbora, a nato celotni (plenum) sosvet pod spretnim vodstvom načelnika-gerenta g. dr. Andreja Veble.

Glavna točka razprav odbora in plenuma je bila: bodoči okrajni proračun. Pri tem se je oziralo na dve glavni potrebi okraja. In to sta: izboljšanje obstoječih ter zgradba novih cest. Stare ceste se sedaj temeljito popravljajo, povsod se kopijejo občestni jarki in letos se navozi toliko prodca na slabejše ceste, da bode stanje cest takoj boljše. Cestarjem se je letos zboljšala plača, a zahteva se od njih brezpogojno, da so neprestano na cesti in vršijo svoje delo zares vzorno.

Za bodoče leto so predvidena sledeča nujna potrebna dela: nadaljevanje ceste pri Sv. Petru, iz Bresternice do Sv. Križa, preložitev Rajzmanovega klanca pri Jarenini, sprememba občinske ceste iz Dogoš v Rogozo v okrajno cesto ter prevzete občinske ceste pod Pohorjem iz Limbuša preko Peker, Radvanja in Razvanja do Hoč. Pri teh delih morajo prizadete občine prispevati eno tretjino, a ostalo okrajni zastop. Občina Gornji Jakobski dol je zaprosila, da bi prevzel okraj oni del ceste v smeri proti Polički vasi, katerega je dala občina z ljudskim delom tlakati in nasuti s prodecem.

Okrajni zastop je sklenil, da bo tudi v bodoče s polno paro deloval na to, da se dvigne naša živinoreja. Osobito skrb za dobre plemenjake-bike in merjasce bo vodila naš okrajni zastop pri sestavljanju novega proračuna. Pri nakupu bikov dobijo posestniki eno tretjino nakupne cene povrnjene od okrajnega zastopa. Šest občin, oziroma živinorejcev pa dobi kot nagrado za vzorno oskrbovanje po enega bika brezplačno. Te bike bo nakupila te dni komisija, ki je poslana od okrajnega zastopa in oblasti v Avstrijo. Tudi za konjerejo in druge gospodarske panoge žrtvuje okrajni zastop lepe svote. Predvidene so tudi podpore za tečaje in za mlade ljudi, ki se posvetijo kmetijstvu in njega pravi napredek.

Pridne viničarje, ki že več kot 25 let služijo pri enem in istem gospodarju, bo okrajni zastop letošnje jesen posebej nagradil. Okoli 50 viničarjev in poslov je že zaprosilo za te nagrade.

Okrajni zastop je postal v zadnjem času tudi dedič po stari Avstriji. V občini Gradišče pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu je imel okraj Arvež veliko posestvo, določeno za vzorni pašnik. Po mirovni pogodbi in novi meji na severu je veliki del tega posestva pripadel naši državi. Lastninska pravica tega posestva preide na naš okrajni zastop. Posestvo meri 343 ha, po večini so to sečni gozdovi, rjive in travniki. Posestvo predstavlja lepo vrednost. Tu se bo dal napraviti vzoren planinski pašnik in vzrejališče za plemen ske bike. Okrajni zastop je že prevzel upravo tega posestva. Izreklo se je priznanje g. Gradišniku, posestniku pri Sv. Duhu, ki je opozoril naše oblasti na to posestvo in je

sorja Brinkley še enega znanca. Profesor ga je sedaj prijel za roko in ga peljal proti odru.

— No, hodite, dragi prijatelj, da vas predstavim svoji hčerkici . . . Alice!

Dekle se je pozorno ozrlo v očeta.

— Predstavim ti Mr. Mutsuhito Dsaina, dragega mi učenca in sotrudnika . . . On je moja desna roka!

Dekle je za trenutek iznenadeno pogledalo rumenega možička, potem pa se je ljubko priklonila in mu podala roko . . .

— Drago mi je, da vas lahko spoznam. Oče je govoril o vas mnogo lepega . . .

Mutsuhito Dsain se je priklonil, pozdravil je tudi Overtona, toda niti besedice ni spravil na usta; nekako začaran je nemo zrl v očarljive dekletove oči. Kaka zvezda! Kaka črna zvezda! Globlja od neskončnosti, v kateri odpove celo žarek teleskopa . . . Profesor Brinkley se je nekaj časa radoval učenčevi zmedenosti, potem pa ga je ljubeznivo objel, tako se je smejal hčeri v oči.

— Mutsuhito Dsain in Overton sta mi zelo blizu; rad bi, da bi ju imela za prijatelja. Zlasti ti priporočam Mr. Mutsuhito Dsaina, ker je otrok tujega naroda in mu bo pozornost dvakrat ljuba . . .

Ljubki, stari znanstvenik je odhitel, da sprejme došle goste. Iz ozadja se je prikazala sivolas starka in se je postavila k Alici kot gardedama.

Tetka Bettsy — se je smejala Alice in je predstavila gospoda.

Tetka je prijazno pogledovala malega Japonca.

— Gospod Brinkley vas je z izredno pohvalo poveljeval — se je smejala na njega skozi kukalo. — Kako dolgo ste že v Ameriki?

— Šest let — je rekel Mutsuhito Dsain z neoporečno vlnudnostjo in je vzdihujoč ponovil: — Šest let že . . .

Zdelo se mu je, da je našel v ljubi tetki oporo.

— Ali od tistega časa niste bili v domovini?

— Pač. Pred dvema letoma. Ko mi je mati umrla.

— Uboga Alice je tudi sirota — je kimala starka. — Zgodaj je osirotela, jaz sem jo vzgajala . . .

(Dalje prihodnjič.)